

1 a) Prečítaj si úryvok z detektívneho románu a napíš, čo práve prežívajú postavy.

– Ale čo chcel? – zvolala som už načisto zúfalá.

– Ktovie, či hrá na burze, – mlela stará mama ďalej. – Takíto bývajú všetci burziáni, či nie? A ešte... ach, čo si to chcela?

Spamätala sa a uprela na mňa svoj ešte napoly neprítomný pohľad. – Áno, už viem. Ved' je to jasné! Chcel vedieť, kde je náš sused.

– Nevrel som ti? Špión! – vyhrkol Duško. – Hľadá suseda.

Nerozumela som tomu. Načo by, prepána, zahraničný špión hľadal celkom obyčajného suseda, i keď, pravda, momentálne vyzerá navlas ako lúpežník?

– Asi mu dlhuje peniaze, – nadhodil Duško. – Vykradol banku a sused zmizol aj s peniazmi. Nuž a teraz sa mu špión dostal na stopu! [...]

– Krišpíndolina, zašepkala som, pásavka zemiaková, a tak. Bolo by možné, aby... ale hej, celkom iste. Prírodzene. Ibaže to nebude... keď tak o tom premýšľam, skôr by som povedala, že...

J. Mlčochová: Adrianin prvý prípad

napr. pocity neistoty, strachu, prekvapenia...

b) Ktoré slovné druhy vyjadrujúce pocity postáv sa v texte často vyskytujú?

častice , *citoslovčia*

c) Vyhľadaj a vypíš citoslovčia.

ach , *prepána* , *krišpíndolina*

d) Vyhľadaj a podčiarkni v texte aspoň 10 častíc.

2 Časticu vyjadrujúcu pochybnosť obmeň viacerými spôsobmi.

Ktovie, či hrá na burze... Azda hrá na burze. Možnože hrá na burze.

Vari hrá na burze. Hádám hrá na burze. Nebodaj hrá na burze.

3 Všimni si, že ak častica vyjadruje postoj hovoriaceho k celej výpovedi, oddeľuje sa čiarkou: *Nie, nejde to.* Doplň čiarky v nasledujúcich vetách.

Bohužiaľ, máme už zatvorené. Áno, ja súhlasím s vašim názorom. Pravda, voláčo na tom len bude. Isteže, tak je to správne. Dnes sa tovar, bohužiaľ, minul. Nie je to pravda, božechráň!

4 V niektorých vetách s citoslovcami chýbajú čiarky. Dopln ich.

Ach, čo sme sa natrápili a zbytočne! Z rybníka sa ozývalo hlasné kříf. Fíha, dnes je to samé prekvapenie! Pssst, ani muk! Nebud' taký hří do všetkého. „Čimčara čim,“ štebotali vrabce veselo. Hurá, ide sa na výlet! Kikirikí sa nieslo až na kraj dediny. „Cililing,“ ozývalo sa pri dverách. Ahoj, prídem neskôr.